

РЕШЕНИЕ

№ 4443

гр. София, 03.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 19.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **10773** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Д. А. М., гражданин на С., против Отказ за издаване на виза от 04.10.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолство на Република България в А., Й., обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Оспореният акт бил издаден при неспазване на писмената форма по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Посочени били като правно основание разпоредбите на чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 22 и т. 23 ЗЧРБ, а именно, че имало данни целта на влизането в страната да е използването ѝ като транзитен пункт за миграция към трета държава, но не било взето предвид издаденото на 19.02.2025 г. решение, с което било разрешено събирането на семейство. Позовава се на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 ЕКПЧ. Нарушени били принципите на чл. 6, чл. 7, чл. 12 и чл. 13 АПК. Оспореният акт бил издаден при неспазване на материалния закон и при допуснати съществени процесуални нарушения. Моли за отмяна на отказа.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Д. А. М., редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Оспорва твърдението, посочено в писмото на ДАНС относно отрицателното становище в процедурата на апликанта, а именно, че по отношение на него няма процедура за събиране на семейство. Позовава се на приложените две решения - за събиране на семейство и за статут на бежанец на съпруга на жалбоподателката. С това се доказвали целта и условията на заявеното пребиваване, не и, че целта на влизането е използване на страната като транзитен пункт към трети страни. Молителят не бил представил документи с невярно съдържание. Моли за отмяна на отказа и

присъждане на разноски по списък.

Ответникът завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в А., Й., редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не дава заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 03.09.2025 г. е подадено от Д. А. М., [дата на раждане] в С., заявление за издаване на виза.

На 04.10.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване е обективизиран отказ за издаване на виза на завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в А., Й.. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 22 и т. 23 ЗЧРБ – не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, декларира документи с невярно съдържание и има данни, че ще използва страната като пункт към трети страни. Формално изпълнени изисквания с цел заобикаляне на закона.

Приети са като писмени доказателства: решение № 721/21.01.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което се предоставя статут на бежанец на Х. Декмак Б., трудов договор от 02.05.2025 г. между Х. Декмак Б. и „МЕДИВ ИППМП“ ЕООД – д-р И. С., и удостоверение за постоянен адрес на Х. Декмак Б., находящ се в [населено място]; решение № 1818/19.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на Х. Декмак Б. да се събере на територията на Република България със съпругата си Д. А. М., [дата на раждане], гражданин на С.; акт за брак от 10.04.2025 г. и удостоверение за брак с дата на регистрация 21.07.2025 г.; договор за наем, сключен на 28.05.2025 г. и удостоверяващ ползването на недвижим имот, находящ се в [населено място], от страна на Х. Декмак Б..

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и на Посланика в Посолството на Република България в А./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив – лицето е представило доказателства, че целта му е да се събере със съпруга си, за който безспорно се установи, че се намира на територията на Република България и че е получил статут на бежанец, има разрешение за събиране със семейството, жилище, в което живее, и доходи от трудов договор. При това нелогично е предположението, че лицето би могло да напусне страната ни и да търси временна закрила в трета страна, вкл. и поради липсата на каквито и да е било доказателства, обуславящи подобно намерение.

2. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят би използвал целта на пътуване като предлог за незаконна миграция. Не се сочи и коя е тази трета държава, в която цели да мигрира лицето.

3. В случая е приложена и разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато чужденецът е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. Ответникът не сочи кои са документите, които според него са с невярно съдържание или чрез които се декларират от заявителя неверни данни, съответно – не се сочи в какво се изразява невярността на съдържанието и декларираните данни и по какъв начин е формиран този извод. Не е предоставена от органа и възможност на жалбоподателя като заявител евентуално да отстрани нередовностите на заявлението чрез допълнително представяне на документи, обуславящи издаването на исканата виза /чл. 30, ал. 2 АПК/

4. Като фактическо основание, мотивирало органа да формира отказ по подаденото заявление, е посочено и „формално изпълнени изисквания с цел заобикаляне на закона“. Подобен извод вероятно е направен след преценка на останалите три основания, но от органа не се сочи кои точно изисквания за получаване на виза са изпълнени, съответно – не е конкретизирано в какво се изразява формалното им изпълнение и по какъв начин и с каква цел е заобиколен законът, вкл. в случая не е конкретизиран и кой е приложимият материален закон.

5. Действително съгласно все още актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение... като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“, но в случая предвид събрания по делото доказателствен материал не се променя извода за немотивираност на акта и наличието на съществени процесуални нарушения при издаването му.

По отношение на жалбоподателя е проведена съгласувателна процедура с ДАНС, при която е отразено отрицателно становище в НВИС. Действително органът е обвързан с това становище на ДАНС, но само когато то е отрицателно и касае националната сигурност. В случая обаче не се сочат обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС. Изрично е посочено, че апликантът не е идентифициран като заплахата за националната ни сигурност. Поради това органът дължи преценка дали са налице останалите условия за издаване на виза и ако отсъства едно от тях, отказва издаването на виза, в който случай сочи не само правното основание, но и мотивите на решението си /чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ/.

6. Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място, целта на издаването на визата е „събиране на семейство“.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на

гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство / чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 22 и т. 23 ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана връзката между Д. А. М. и Х. Декмак Б., която връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за връзката между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломатически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от председателя на ДАБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, дали ли са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно становището на ДАНС, че в конкретни случаи органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанията за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено от председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът.

Разноски:

С оглед изхода от спора на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноси в размер на 5,11 евро, представляващи платена държавна такса. Разносните следва да бъдат заплатени от Министерство на външните работи – юридическото лице, в структурата на което е органът, издател на оспорения в настоящото съдебно производство акт, по аргумент от § 1, т. 6 ДР АПК. Що се отнася до претенцията за присъждане на адвокатско възнаграждение, следва да се посочи, че то действително е уговорено в договора за правна защита и съдействие, но не са представени доказателства за плащането му по банков път.

Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**
Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза от 04.10.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в А., Й., обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, по заявление от 03.09.2025 г., подадено от Д. А. М., [дата на раждане] , гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 03.09.2025 г., подадено от Д. А. М., [дата на раждане] , гражданин на С., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Д. А. М., [дата на раждане] , гражданин на С., сумата в размер на 5,11 евро, представляваща платена държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: